

Йәһуда

«Расул Йәһуда язган мәктуп»

¹ Әйса Мәсиһниң қули, Яқупниң иниси мәнки Йәһудадин чақирилғанларға, йәни ХудаАтимиз тәрипидин сөйүлгән, Әйса Мәсиһ тәрипидин қоғдилип кәлгәнләргә салам.□ ² Силәргә рәһимдиллик, аманлиқ-хатиржәмлик вә меһир-муһәббәт һәссиләп ата қилинғай!

Сахта тәлим бәргүчиләрдин һези болуңлар!

³ И сөйүмлүклирим, мән әсли силәргә ортақ бәһримән болуватқан нижәтимиз тоғрисида хәт йезишқа зор иштияқим болсиму, лекин һазир буниң орниға силәрни муқәддәс бәндиләргә бир йолила аманәт қилинған етиқатни қолуңлардин бәрмәсликкә жиддий күрәш қилишқа жекиләп

□ **1:1** «Әйса Мәсиһниң қули, Яқупниң иниси мәнки Йәһудадин чақирилғанларға ... салам» — «чақирилғанлар» болса Худа тәрипидин чақирилған. «Әйса Мәсиһ тәрипидин қоғдилип кәлгәнләргә салам» — яки «(Худа тәрипидин) Әйса Мәсиһ үчүн қоғдилип кәлгәнләргә салам» — текст шу мәниниму өз ичигә алиду.

ушбу хәтни язмисам болмиди. □ ⁴ Чүнки мәлум кишиләр — ихлассиз адәмләр, хелә бурунла муну сораққа тартилишқа пүтүлгәнләр араңларға сукунуп киривалған. Улар Худаниң меһри-шәпқитини бузуклуқ қилишниң банисиға айландурувалған, бирдин-бир Егимиз вә Рәббимиз Әйса Мәсиһдин танған адәмләрдур. □ ■

⁵ Шунуң үчүн мән силәргә шуни есиңларға қайтидин селишни халаймәнки (гәрчә силәр бурун һәммә ишлардин хәвәрләндүрүлгән болсаңларму), бурун Рәб Өзи үчүн бир хәлиқни Мисирдин қутқузған болсиму, уларниң ичидики Өзигә ишәнмигәнләрни

□ **1:3** «...лекин һазир буниң орниға силәрни муқәддәс бәндиләргә бир йолила аманәт қилинған етиқатни қолуңлардин бәрмәсликкә жиддий күрәш қилишқа жекиләп ушбу хәтни язмисам болмиди» — «муқәддәс бәндиләргә бир йолила аманәт қилинған етиқат» дегән ибарә мошу йәрдә бизгә Инжил арқилиқ Худа, Мәсиһ, Муқәддәс Рәһ, нижат, Худаниң сөз-калами (Тәврат, Зәбур, Инжил), бу дуня, у дуня, инсанийәт, пәриштиләр вә жин-шәйтан қатарлиқлар тоғрилиқ назил қилип тапшурулған, шундақла ишинишкә зөрүр болған вәһий-һәқиқәтләрни көрситиду. □ **1:4** «Чүнки мәлум кишиләр — ихлассиз адәмләр, хелә бурунла мошу сораққа тартилишқа пүтүлгәнләр араңларға сукунуп киривалған» — «хелә бурунла ... сораққа тартилишқа пүтүлгән»: — бәлким муқәддәс язмиларда пүтүлгән болса керәк. «Муну сорақ» — Йәһуда төвәндә 5-15-айәтләрдә баян қилидиған жаза-сорақлар болса керәк. «улар Худаниң меһри-шәпқитини бузуклуқ қилишниң банисиға айландурувалған, бирдин-бир Егимиз вә Рәббимиз Әйса Мәсиһдин танған адәмләрдур» — «Худаниң меһри-шәпқитини бузуклуқ қилишниң банисиға айландурувалған...»: — демәк, «бузукчилик қиливәрәкму Худаниң меһри-шәпқити билән кәчүрүлимиз» дегәндәк. ■ **1:4** 1Пет. 2:8; 2Пет. 2:1, 3.

кейин һалак қилди. □ ■ **6** *Вә силәр шуниму билисиләрки, әслидики орнида турмай, өз маканини ташлап кәткән пәриштиләрни Рәб улуқ қиямәт күниниң сорифигичә мәңгү кишәнләп мудһиш қараңғулуқта солап сақлимақта.* ■ **7** *Содом вә Гоморра вә уларниң әтрапидики шәһәрләрдикиләрму шу охшаш йолда, йәни шу пәриштиләргә охшаш учиға чиққан бузукчиликқа вә ғәйрий шәһвәтләргә берилип кәткән, кейинки дәвирләр уларниң ақивитидин ибрәт алсун үчүн мәңгүлүк от жазасиға өрнәк қилинип көйдүрүлгән.* □ ■

8 *Лекин мошу «чүш көргүчиләр» шу охшаш йол билән адәмләрниң тәнлириниму булғимақта, улар һоқуқ егилиригә сәл қарифучилардин болуп, әрштики*

□ **1:5** «бурун Рәб Өзи үчүн бир хәлиқни Мисирдин қутқузған болсиму, уларниң ичидики Өзигә ишәнмигәнләрни кейин һалак қилди» — «кейин» грек тилида «иккинчи қетим» дейилиду. «Рәб Өзи үчүн бир хәлиқни Мисирдин қутқузған болсиму» бәзи кона көчүрмиләрдә «Әйса Өз хәлқини Мисирдин қутқузған болсиму» дейилиду. ■ **1:5** Чөл. 14:29; 26:64, 65; Зәб. 105:24-27; 1Кор. 10:5; Ибр. 3:17. ■ **1:6** Яр.6:1-4; 2Пет. 2:4. □ **1:7** «Содом вә Гоморра вә уларниң әтрапидики шәһәрләрдикиләрму шу охшаш йолда, йәни шу пәриштиләргә охшаш учиға чиққан бузукчиликқа вә ғәйрий шәһвәтләргә берилип кәткән, кейинки дәвирләр уларниң ақивитидин ибрәт алсун үчүн мәңгүлүк от жазасиға өрнәк қилинип көйдүрүлгән» — «ғәйрий шәһвәтләр» дегән ибарә грек тилида «ғәйрий әтләр» билән ипадилиниду. Худаға бойсунмиған пәриштиләр «ғәйрий әтләр»гә (демәк, қиз-аялларға) ич пәш тартқан еди; Содом вә Гоморрадикиләр «ғәйрий әтләр»гә ич пәш тартқан (бу қетим әрләр қиз-аялларға әмәс, бәлки әрләр башқа әрләр билән «ғәйрий» жинсий мунасивәт өткүзмәкчи). «Содом вә Гоморра шәһәрлири»ниң ақивити тоғрисида «Яр.» 18-19-бапни көрүң. Биз «қошумчә сөз»имиздә мошу вақиә үстидә йәнә азрақ тохтилимиз. ■ **1:7** Яр. 19:24; Қан. 29:22; Йәш. 13:19; Йәр. 50:40; Әз. 16:49; һош. 11:8; Ам. 4:11; Луқа 17:29; 2Пет. 2:6.

улуқларғиму һақарәт қилишмақта. □ 9 Лекин һәтта баш пәриштә Микаилму Мусаниң жәсити тоғрисида Иблис билән музакирә қилип талаш-тартиш қилғанда, уни һақарәтлик сөzlәр билән әйипләшкә петиһалмиған, пәқәт «Саңа Пәрвәрдигарниң Өзи тәнбиһ бәрсун» дәпла қойған. ■ 10 Лекин бу кишиләр өзлири чүшәнмәйдиған ишлар үстидә күпүрлүк қилиду. Бирақ улар һәтта әқилсиз һайванлардәк өз тәбиитиниң инкаслири бойичә чүшәнгиничә яшап, шу арқилиқ өзлирини һалак қилиду. □ ■ 11 Буларниң һалиға вай! Чүнки улар Қабилниң йоли билән маңди, мал-мүлүкни дәп Балаамниң азған йолиға өзини атти вә улар Коранниң асийлиқ

□ **1:8** «лекин мошу «чүш көргүчиләр» шу охшаш йол билән адәмләрниң тәнлириниму булғимақта, улар һоқуқ егилиригә сәл қаригучилардин болуп, (әрштики) улуқларғиму һақарәт қилишмақта» — «чүш көргүчиләр» бәлким «бешарәтлик бир нәччә чүшни көрдүм» дегәндәк сөzlәр билән адәмләрни алдайду. «һоқуқ егилири» — шүһисизки, мошу йәрдә падишалар, валийлар вә һөкүмәтниң түрлүк әмәлдарлиридин башқа, Худа бекиткән ата-анилиқ һоқуқни өз ичигә алиду. «әрштики улуқлар» — әйни тексттә «әрш» дегән сөз йоқ. Лекин 11-айәткә қариганда чоқум әрштики (яман) күчләр, йәни жин-шәйтанларни көрсәтсә керәк. «Жин-шәйтанлар» әслидә пәриштиләр, йәни «әрштики улуқлар»дин еди («Вәһ.» 12:4ни көрүң). ■ **1:9** Дан. 10:13; 12:1; Зәк. 3:2; 2Пет. 2:11; Вәһ. 12:7. □ **1:10** «Лекин бу кишиләр өзлири чүшәнмәйдиған ишлар үстидә күпүрлүк қилиду. Бирақ улар һәтта әқилсиз һайванлардәк өз тәбиитиниң инкаслири бойичә чүшәнгиничә яшап, шу арқилиқ өзлирини һалак қилиду» — «өз тәбиитиниң инкаслири бойичә чүшәнгиничә яшап» дегән ибарә бәлким һайванларниң жүплишишкә болған иштиһасини көздә тутқан, шундақла мошу кишиләрниң шәһваний һәвәслирини, бузуқлуқлирини көрсәткән болуши мүмкин. ■ **1:10** 2Пет. 2:12.

қилғиниға *охшаш* ахир һалак болиду. □ ■ 12 Улар меһир-муһәббәтни тәбрикләш зияпәтлириңларға һеч таргинмай силәр билән биллә дахил болидиған, өзлиринила бақидиған хәтәрлик хада ташлардур. Улар шамаллардин һайдилип кәлгән ямғурсиз булут, йилтизидин қомуруп ташланған, кәч күздики

□ **1:11** «Буларниң һалиға вай! Чүнки улар Қабилниң йоли билән маңди, мал-мүлүкни дәп Балаамниң азған йолиға өзини атти вә улар Корәһниң асийлиқ қилғиниға (охшаш) ахир һалак болиду» — «Қабилниң йоли» — Қабил өз инисиға һәсәт қилип уни өлтүргән, әлвәттә («Яр.» 4-бап). «Балаамниң азған йоли» — «Чөл.» 22-24-бапни, «2Пет.» 2:15ни вә изаһатниму көрүң. «улар Корәһниң асийлиқ қилғинидикигә охшаш ахир һалак болиду» — Корәһ болса Муса пәйғәмбәргә, шундақла Худаниң Өзигә исян көтәрди. Йәр өзи ечилип Корәһ вә шериклириниң аилисидикилирини жутувалди вә шуниң билән тәң асмандин от чүшүп Корәһ вә униңға әгәшкәнләрни көйдүрүп өлтүрди («Чөл.» 16-бап). Корәһдикиләрдин 1500 жилдин кейин яшиған мошу сахта тәлим бәргүчиләр Худаниң гәзиви аян қилинған күни уларға охшаш жәзмән әшәддий вә қорқунучлуқ һалда йоқитилиду. ■ **1:11** Яр. 4:8; Чөл. 16:1; 22:7,21; 2Пет. 2:15; 1Юһа. 3:12.

мевисиз дәрәкләр, икки қетим өлгәнләр!». □ ■¹³ Улар деңизниң давалғуватқан, бужғунлуқ долқунлири, улар өз шәрмәндичилигини қусмақта; улар езип кәткән юлтузлар болуп, уларға мәңгүлүк қап

□ **1:12** «Улар меһир-муһәббәтни тәбрикләш зияпәтлириңларға һеч тартинмай силәр билән биллә дахил болидиған, өзлиринила бақидиған хәтәрлик хада ташлардур. Улар шамаллардин һайдилип кәлгән ямғурсиз булут, йилтизидин қомуруп ташланған, кәч күздики мевисиз дәрәкләр, икки қетим өлгәнләр!» — «меһир-муһәббәтни тәбрикләш зияпәтлириңлар» дегәнлик Худаниң меһир-муһәббитини тәбрикләш, әлвәттә. Шүбһисизки, биринчи вә иккинчи әсирләрдә жамаәтләр пат-пат мәлум бир хошаллиқтин ғерип-намратларни тәклип қилип зияпәт өткүзәтти; ундақ зияпәтләр «меһир-муһәббәт зияпити» яки «муһәббәтни тәбрикләш зияпити» дәп атилатти. Шу зияпәтләр бәлким дайим «нан уштуш», (яки «Рәбниң дәстихани», «Рәбниң кәчлик тамифи»)ни өз ичигә алатти. **«өзлиринила бақидиған хәтәрлик хада ташлардур»** — «өзлиринила бақидиған» бу кинайилик гәп. Мошу кишиләр «Худа бизни жамаәттикиләрни баққучи қилип бекиткән» дәйтти. Лекин улар пәқәт өзлиринила бақатти. «хәтәрлик хада ташлардур» — башқа хил тәржимиси «дағларға охшайду» — Мошу кишиләр өзлирини бәлким «жамаәтниң түврүги» дәп көрсәткени билән, әмәлийәттә деңиздики «хәтәрлик хада ташларға охшайду». Деңизчилар деңиз астидики хада ташларни байқалмай, кемини үстидин һайдиса пүтүнләй вәйран болуп түгишиду, әлвәттә. «Хәтәрлик хада ташлар» дегән бу сөзниң аһаңи «дағ»қиму наһайити йеқин болғач, бәлким шу мәниниму көрситиши мүмкин. «2Пет.» 2:13ни көрүң, **«ямғурсиз булут»** — грек тилида «сусиз булут». **«икки қетим өлгәнләр!»** — бу сахта тәлим бәргүчиләр өзлириниң гуналирида роһий жәһәттә «өлгән» («қәбиһликлириңлар һәм гуналириңларда өлгән» («Әф.» 2:1)) болупла қалмай, башқиларниму өлүм йолиға алдап киргүзгәнлиги үчүнму роһий жәһәттә «икки қетим өлгән»дур. Улар шу сәвәптин Худа тәрипидин икки һәссә жазалиниду («Яқ.» 3:1, «Мат.» 23:13-15ни көрүң). ■ **1:12** 2Пет. 2:13,17.

қараңғулуқниң зулмити һазирлап қоюлғандур. □ ■
 14 Адәм атиниң йәттинчи әвлади болған һанох бу
 кишиләр тоғрисида мундақ бешарәт бәргән: —

«Мана, Рәб түмәнмиңлиған муқәддәслири билән
 келиду, □ ■ 15 У пүткүл инсанларни сорақ қилип,
 барлиқ ихлассизларниң ихлассизларчә жүргүзгән
 барлиқ ихлассизлиқлириға асасән, шундақла
 ихлассиз гунакарларниң Өзини һақарәтлигән
 барлиқ әсәбий сөзлиригә асасән уларни әйипкә

□ **1:13** «Улар деңизниң давалғуватқан, бужғунлуқ долқунлири,
 улар өз шәрмәндичилигини қусмақта» — «Йәш.» 57:20ни көрүң.
 «... улар езип кәткән юлтузлар болуп, уларға мәңгүлүк қап
 қараңғулуқниң зулмити һазирлап қоюлғандур» — «улар... езип
 кәткән юлтузлар» дегәнләр пәқәт «хәтәрлик хада ташлар»ла әмәс,
 бәлки деңизда жүргүчиләргә хата йөнүлүшни көрситип тенитидиған
 «езип кәткән юлтузлар»дәк болиду. ■ **1:13** Йәш. 57:20.

□ **1:14** «Мана, Рәб түмәнмиңлиған муқәддәслири билән
 келиду,...» — «(Рәбниң) муқәддәслири» мошу йәрдә Рәб Әйсаниң
 қайтип келишидә Өзигә һәмраһ қилған пәриштилири һәм муқәддәс
 бәндилирини көрситиши мүмкин («Қан.» 33:2, «Зәб.» 49:3-6, «Дан.»
 7:9-14, 25-26, «Мат.» 16:27, 24:30-31, 25:13, «1Кор.» 6:2, «1Тес.» 3:3,
 «2Тес.» 1:7-10, «Вәһ.» 1:7ни көрүң). ■ **1:14** Яр. 5:18; Дан. 7:10;
 Рос. 1:11; 1Тес. 1:10; 2Тес. 1:10; Вәһ. 1:7.

буйруйду». □ ■ 16 Бу кишиләр һаман ғотулдап, ағринип жүриду, өз һәвәслириниң кәйнигә кириду; ағзида йоғанчилик қилиду, өз мәнпәитини көзләп башқиларға хушамәтчилик қилиду. □ ■

Ағаһландуруш вә тапилаш

17 Лекин, и сөйүмлүклирим, Рәббимиз Әйса Мәсиһниң расуллириниң алдин-ала ейтқан сөзлирини есиңларда тутуңларки, 18 улар силәргә: «Ахир заманда, өзиниң ихлассиз һәвәслириниң кәйнигә кирип, мазақ қилғучилар мәйданға чиқиду»

□ **1:15** «У пүткүл инсанларни сорақ қилип, барлиқ ихлассизларниң ихлассизларчә жүргүзгән барлиқ ихлассизлиқлириға асасән, шундақла ихлассиз гунакарларниң өзини һақарәтлгән барлиқ әсәбий сөзлиригә асасән уларни әйипкә буйруйду» — «ихлассизларчә жүргүзгән ихлассизлиқлири» дегән ибарә «учиға чиққан ихлассизлиқлири» дегәндәк гуналирини тәкитләйду. «уларни әйипкә буйруйду» — дегән сөз, шүбһисизки, һәр бир гунакарниң Худа алдида өзиниң гуналири үстидин чиқирилған һөкүмгә толук қошилидиғанлиғини көрситиду. Тәврат өз ичигә алмиған «һанох» дегән йәнә кона бир китап бар. Бирақ Йәһуда һәқиқәт кәлтүргән мошу сөз бу китаптин беваситә елинған әмәс. Бу сөз бәлким «һанох» дегән китапниң қедимий мәнбәси болған, хәлиқниң ағзаки баянлиридин елинған болса керәк. ■ **1:15** Мат. 12:36.

□ **1:16** «Бу кишиләр һаман ғотулдап, ағринип жүриду, өз һәвәслириниң кәйнигә кириду; ағзида йоғанчилик қилиду, өз мәнпәитини көзләп башқиларға хушамәтчилик қилиду» — «бу кишиләр ... ғотулдап, ағринип жүриду»: улар өз-өзигә һәм башқиларға қақшап ағринип жүриду. «ағринип жүриду» дегәнниң башқа бир хил тәржимиси: — «башқиларни әйипләйду» яки «қусур издәп жүриду».

■ **1:16** 2Пет. 2:18.

дегән еди. □ ■ 19 Мошундақ кишиләр бөлгүнчилик пәйда қилидиған, өз тәбиитигә әгәшкән, Роһқа егә болмиған адәмләрдур.□

20 Лекин силәр, и сөйүмлүклирим, әң муқәддәс болған етиқатиңларни һул қилип, өзүңларни қуруп чиқиңлар, Муқәддәс Роһта дуа қилип, □ 21 адәмни мәңгүлүк һаятқа елип баридиған Рәббимиз Әйса Мәсиһниң рәһимдиллигини тәлмүрүп күтүп, өзүңларни Худаниң меһир-муһәббити ичидә тутуңлар. 22 Иккилинип қалғанларға рәһим

□ **1:18** «улар силәргә: «Ахир заманда, өзиниң ихлассиз һәвәслириниң кәйнигә кирип, мазақ қилғучилар мәйданға чиқиду» дегән еди» — расул Йәһуда мошу йәрдә уларниң немини мазақ қилидиғанлиғини ейтмайду. Лекин бир мисал «2Пет.» 3:3дә тегилиду. ■ **1:18** Рос. 20:29; 1Тим. 4:1; 2Тим. 3:1; 4:3; 2Пет. 2:1; 3:3. □ **1:19** «Мошундақ кишиләр бөлгүнчилик пәйда қилидиған, өз тәбиитигә әгәшкән, Роһқа егә болмиған адәмләрдур» — «өз тәбиитигә әгәшкән (адәмләр)» грек тилида «жанлиқ (адәмләр)» дегән сөз билән ипадилиниду. Оқурмәнләрниң есидә болуши керәкки, Муқәддәс Китап бойичә адәм үч қисимдин — роһ, жан, тәндин тәркиб тапиду. Худаниң әсли мәхсити адәмниң роһи арқилиқ униң билән алақилишип йолйорук көрситиш еди. Адәм атимизниң гунайи билән адәмләр өз роһи тәрипидин әмәс, бәлки жан вә тән, йәни «әт» тәрипидин башқурулуп, өзиниң (гуналик) тәбиитигә әгәшкили турди. «Римлиқларға»дики «кириш сөз»имизни көрүң. «Роһқа егә болмиған адәмләрдур» — «Роһ» Худаниң Муқәддәс Роһи, әлвәттә. □ **1:20** «Лекин силәр, и сөйүмлүклирим, әң муқәддәс болған етиқатиңларни һул қилип, өзүңларни қуруп чиқиңлар, Муқәддәс Роһта дуа қилип,..» — «өзүңларни... қуруп чиқиңлар» дегән ибарә мошу йәрдә грек тилидики («етиқатта) өсүп йетилдүрүңлар» дегән мәнидә. «Римлиқларға» вә «Әфәслүқларға»дики «етиқатни қуруш» тоғрилиқ «кириш сөз»имизни вә изаһатларни көрүң. «Муқәддәс Роһта дуа қилип, ...» — демәк, «Муқәддәс Роһқа тайинип дуа қилип,...».

қилиңлар; □ 23 бәзиләрни от ичидин жулувелип қутулдурувелиңлар; бәзиләргә һәтта әтлиридин нижасәт чүшүп булғанған кийим-кечигигиму нәпрәтләнгән һалда қорқунуч ичидә рәһим қилиңлар. □

Мәдһийә дуаси

24-25 Амма силәрни йолда тейилип кетиштин сақлап, ечилип-йейилип Өзиниң шәрәплик һозурида әйипсиз турғузушқа Қадир Болғучиға, йәни Қутқузуғчимиз бирдин-бир Худаға Рәббимиз Әйса Мәсиһ арқилиқ шан-шәрәп, һәйвәт-улуқлуқ,

□ **1:22** «Иккилинип қалғанларға рәһим қилиңлар» — «иккилинип қалғанлар» болса етиқатта иккиләнгәнләр. Башқа бир хил тәржимиси: «Бәзиләргә рәһим қилиңлар, (адәмләр билән адәмләрни) пәриқ етиңлар; бәзиләрни... бәзиләрни... ». □ **1:23** «**бәзиләрни от ичидин жулувелип қутулдурувелиңлар; бәзиләргә һәтта әтлиридин нижасәт чүшүп булғанған кийим-кечигигиму нәпрәтләнгән һалда қорқунуч ичидә рәһим қилиңлар**» — демәк, бу икки әйәт (22-23)тә үч хил адәмләр бар. Биринчи хили етиқатқа нисбәтән гуманда туриду; иккинчи хили болса гунаға шунчә чөкүп кәткәнки, улар дозақниң гирдавида турғанлар яки «дозақ отиға чүшәй» дәп қалғанлар; үчинчи хили болса, адәмни асанла ипласлиққа сәрәйдиған еғир гуналарға патқанлар. Шуңа уларни қутқузмақчи болғанлар интайин һошияр болуши керәк — болмиса өзлири булғинип яки аздурулуп кетиши мүмкин («һәтта әтлиридин иплас (грек тилида, «дағ») чүшүп булғанған кийим-кечигигә нәпрәтләнгән һалда» дегән гәп көчмә мәнидә, әлвәттә. «Бу кишиләрниң пасиқлиғи өзүңгә тәсир йәткүзмисун үчүн һошияр бол» дегәндәк). Бу икки әйәтниң башқа бәзи тәржимилири бар. Бу тәржимиләрдә «қутқузушқа тиришиш керәк» болған **икки хил** адәмләр көздә тутулиду: — «Иккилинип қалғанларға рәһим қилиңлар; бирақ бәзиләрни от ичидин жулуп қутулдурувелиңлар; лекин уларни қутқуғанда қорқунучта болуңлар, һәтта әтләрдин иплас чүшүп булғанған кийим-кечигигә нәпрәтлиниңлар» дегәндәк.

қудрәт вә һоқуқ әзәлдин бурун, һазирму та барлиқ заманларғичә болғай! Амин! ■

Муқеддес Калам (кирил йезиқ)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Cyrillic script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5